

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

24.4.2025 Dnro: EURA 2021/208832/09
02 01 01/2025/ESAELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Luonto Hakkeri

Hakijan virallinen nimi

Hacklab Mikkeli ry

Hakemusnumero

208832

Saapumispäivämäärä

04.06.2025

Alkamispäivämäärä

01.09.2025

Päätymispäivämäärä

31.08.2027

Viranomaisen

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Etelä-Savon kansalaistoimijalähtöisen
kehittämisen haku (1/2025)

Hakuilmoituksen tunnus

ESAELY-097

Käsittelijä

Pia Marjaana Pirskanen

Toimintalinja

4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite

4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Tukimuoto

Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Luonto Hakkeri -hanke vahvistaa Mikkelin alueen haavoittuvassa asemassa olevien työkykyisten 16–35-vuotiaiden nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvointia, osallisuutta ja resilienssiä luontolähtöisen ja teknologiapainotteisen toiminnan avulla. Hanke tarjoaa monipuolista, matalan kynnyksen yksilö- ja ryhmämuotoista toimintaa, johon kuuluvat mm. retkeily, melontaretket, sienestys- ja marjastusretket sekä

eripituiset vaellukset. Osallistujat kehittävät yhdessä uusia teknologisia ratkaisuja, kuten luontokohteiden kävijälaskureita ja lämpötilamittareita, jotka tekevät luonnossa liikkumisesta innostavampaa ja saavutettavampaa.

Kansalaistaitojen vahvistaminen on keskeinen osa hankkeen toimintaa. Osallistujille järjestetään käytännönläheisiä kursseja ja työpajoja, joissa opitaan omavaraisuuteen, ympäristöosaamiseen ja kiertotalouteen liittyviä taitoja. Näihin sisältyvät muun muassa kalastus-, marjastus- ja sienestyskurssit sekä erilaiset omavaraisuuteen liittyvät teknologiatyöpajat, kuten vedenpuhdistusjärjestelmien rakentaminen ja avointen teknologioiden soveltaminen arjen tarpeisiin. Toiminta toteutetaan osallistujalähtöisesti ja huomioiden heidän kiinnostuksen kohteensa ja yksilölliset tarpeensa.

Hanke tukee konkreettisesti osallistujien mahdollisuuksia työllistyä tai hakeutua koulutukseen. Tämä toteutetaan yhteistyössä paikallisten yritysten, oppilaitosten ja muiden sidosryhmien kanssa. Osallistujille järjestetään yritysvierailuja, joissa he saavat inspiraatiota ja käytännön kokemusta työelämästä, sekä henkilökohtaista ohjausta oman urapolun löytämiseen ja yrittäjyyteen liittyvää tukea.

Hanke vastaa konkreettisesti Mikkelin alueella tunnistettuihin haasteisiin, kuten nuorten mielenterveysongelmien, syrjäytymisriskiin sekä vähäiseen liikkumiseen liittyviin ongelmiin (mm. Mikkelin kaupungin hyvinvointiraportti 2023). Se tukee Mikkelin strategiaa ”Elinvoimainen Mikkeli”, erityisesti kestävän kehityksen, hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistamisen osalta. Hankkeen toiminnan myötä osallistujien hyvinvointi, resilienssi, kansalaistaidot, sekä työllistymisen ja kouluttautumiseen hakemisen edellytykset vahvistuvat-

Välillisesti hankkeen hyötyjiä ovat paikalliset järjestöt, oppilaitokset, työllisyyspalvelut sekä luonto- ja teknologia-alan yritykset, joiden välinen yhteistyö vahvistuu ja joiden toimintaan syntyy uusia, hankkeessa testattuja toimintamalleja. Hankkeessa syntyneet tulokset, materiaalit ja toimintamallit ovat avoimesti saatavilla hankkeen verkkosivuilla, ja niitä levitetään myös muiden alueellisten toimijoiden hyödynnettäväksi.

Hankkeen toimenpiteet

1. Luontolähtöinen hacklab-toiminta

Työpaketissa toteutetaan yksilö- ja ryhmämuotoista luontolähtöistä toimintaa hankkeen kohderyhmän osallistujille. Luontolähtöistä toimintaa ovat mm. ryhmäretket laavuille, melontaretket, sesonkikalenterin mukaiset sienestys ja marjastusreissut sekä vaellukset. Ryhmätoimintoja toteutetaan yhteistyöverkoston kanssa. Toiminnot suunnitellaan hankkeen toimintaan osallistuvien kohderyhmään kuuluvien henkilöiden tarpeita vastaavaksi yhdessä heidän ja toimijaverkoston kanssa.

Ryhmätoiminnan lisäksi toteutetaan yksilöllistä luontotoimintaa osallistujien kanssa joka mahdollistaa henkilökohtaisen, matalan kynnyksen kohtaamisen.

Työpaketissa kehitetään osallistujien kanssa erilaisia teknologisia ratkaisuja yksilöllisen ohjauksen ja ryhmämuotoisen toiminnan keinoin. Toimintamalleja kehitetään työpajoissa, joissa osallistujat pääsevät mm. suunnittelemaan erilaisia omaehtoiseen retkeilyn apuvälineitä. Teknologiaa sovelletaan käytännössä osallistujien kanssa, kannustaen osallistujia itsensä toteuttamiseen.

Toiminnan ytimessä on madaltaa osallistujien kynnystä omaehtoiseen liikkumiseen ja tarjota mahdollisuus kokea luontolähtöisen toiminnan hyvinvointivaikutukset sekä vahvistaa ryhmään kuulumisen tunnetta. Samalla osallistujat tutustuvat alueen eri toimijoihin, mikä helpottaa osallistumista paikalliseen harrastustoimintaan jatkossa. Hanke järjestää riittävät tarpeet toimintaan osallistumiseen flatratella, joko hankkimalla välineitä tai vuokraamalla. Toimintaan osallistuminen ei vaadi osallistujalta hankintoja tai taloudellista sitoutumista.

Mahdollisia työpaketin toimintoja:

- Melomaan Saimaalle yhteistyössä Mikkelin Melojien kanssa
- Nuku Yö Ulkona -toiminnan kehittäminen yhdessä Mikkelin Ladun kanssa
- Tähtitaivaan kuvaamisen perusteet Ursan kanssa
- Aarimaatoiminnan kehittäminen 4H-yhdistyksen kanssa
- Yhteistyö Active Life Labin luontolähtöisten hyvinvointityön asiantuntijoiden kanssa hyvinvointivaikutusten mittaaminen. Mitataan mm. stressin määrää ennen ja jälkeen hankkeessa aloittamisen

Luontotoimintaa järjestetään kuukausittain, huomioiden sesongit ja osallistujien tarpeet ja toimintaa kehitetään läpi hankkeen osallistujilta saadun arviointitiedon pohjalta. Toiminta rakennetaan siten, että siitä syntyy osallistujille luontohyvinvointia vahvistava prosessi. Hankkeen vaikutuksia mitataan perinteisillä osallistujamäärien seurannalla ja palautekeskusteluin. Osallistujilta kerätään palautetta ennen ja jälkeen toiminnan. Yksilöllistä kokemusta mitataan hyödyntäen soveltuvia mittareita.

2. Kansalaistaitoja vahvistavaa hacklab-toimintaa

Työpaketissa vahvistetaan osallistujien kansalaistaitoja tarjoamalla yksilö- ja ryhmämuotoista ohjausta sekä käytännönläheisiä kursseja ja työpajoja. Toiminnassa painotetaan, että jokainen voi omalla toiminnallaan vaikuttaa ja toimia erilaisista haasteista huolimatta. Toiminta tukee osallistujien toimijuutta, osallisuutta, arjen taitoja ja on linjassa Hacklab Mikkelin ideologian kanssa.

Toiminta järjestetään pääosin avoimina kursseina ja työpajoina. Kursseja voidaan kohdentaa ryhmille, kuten nuorten työpajoille ja järjestöjen jäsenille. Näin varmistetaan, että osallistujat saavat tukea heidän tarpeisiinsa, toiminta tavoittaa laajan kohderyhmän ja hyvät käytänteet leviävät myös muille toimijoille.

Toiminnan suunnittelussa huomioidaan hankkeen toimintaan osallistuvien henkilöiden kiinnostuksenkohteet, osaamisen vahvistamisen tarpeet sekä huolen aiheet. Toimintaa toteutetaan TP1:n luontolähtöisessä toiminnassa sekä mm. Hacklab Mikkelillä toteutettavien kurssein. Toiminnassa hyödynnetään alueen osaamista.

Kansalaistaitojen vahvistamisen painopisteinä ovat mm. Seuraavat taidot: erilaisiin kriiseihin varautuminen, ensiaputaidot, omien erityistaitojen hyödyntäminen, hyvinvointi, ravitsemus- ja ruoanlaitto, arjessa tapahtuva liikunnallista elämäntapaa tukeva luontolähtöinen toiminta. Läpileikkaavana teemana ovat ekologisen ja osallistujien taloudellisen kestävyys vahvistaminen. Hankkeessa kehitetyt käytännön taidot, kuten omavaraisuus, kiertotalous ja teknologinen osaaminen, tukevat osallistujien mahdollisuuksia hakeutua työelämään tai jatkokoulutukseen.

Työpaketissa kehitettyjä kansalaistaitoja vahvistavista toiminnoista tiedotetaan aktiivisesti alueen muille järjestötoimijoille. Työpaketissa myös kartoitetaan keinoja, millä tavoin erilaiset yhdistykset voivat tukea alueen asukkaiden kansalaistaitoja.

Työpaketissa toteutettavia toimenpiteitä ovat:

- Omavaraisuustaidot ja luontolähtöinen toiminta: kalastus, marjastus, sienestys, sesonkiviljely, "ruokaa luonnosta" -kurssit.
- Kansalaistaidot: tulen teko, kotivarojen hallinta ja arjen selviytymistaidot.
- Teknologia-työpajat: vedenpuhdistus, radion rakentaminen, avoimen lähdekoodin hyödyntäminen, kodinkoneiden huolto.
- Kestävä ruokakulttuuri: lähiruoan, kasvisruoan ja omavaraisuuden hyödyntäminen arjessa.
- Luonnonsuojelu: metsien hyvinvointiin vaikuttaminen, ennallistaminen, haittalajien torjunta ja yhteistyö oppilaitosten ja järjestöjen kanssa.
- Turvallisuuskoulutukset: ensiapu-, ensisammutus- ja arjen turvallisuustaitojen koulutus.

Jokaista kurssikokonaisuutta toteutetaan hankkeen aikana vähintään kaksi kertaa, pilotti ja jatkokehittämisversio. Lisäksi suosittuja kurssikokonaisuuksia edelleen jatkokehitetään. Lisäksi eri toimijoille, kuten nuorten työpajoille, on mahdollista toteuttaa erikseen räätälöity kurssikokonaisuus. Kokonaisuudet mitoitetaan osallistujamäärän mukaan, kuitenkin niin että ne muodostavat osallistujille pidempikestoisen, vaikuttavan toiminnan. Toimintojen toteuttamisessa tehdään yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Hankkeen vaikutuksia arvioidaan osallistujamäärien, palautekeskustelujen ja kyselyiden avulla. Kurssien ja työpajojen jälkeen kerättävillä palautelomakkeilla seurataan oppimista, motivaatiota ja mahdollisia jatkosuunnitelmia.

3. Kohderyhmään kuuluvien urapolun tukeminen

Työpaketissa tehdään tiivistä yhteistyötä alueen oppilaitosten ja työllisyyspalveluiden kanssa. Osallistujille tarjotaan yksilöllistä ohjausta koulutukseen hakeutumisessa ja työnhaussa, samalla vahvistaen heidän minäpystyvyyttään.

Toimintaan sisältyy sekä yksilö- että ryhmämuotoisia yritysvierailuja, joiden kautta osallistujat tutustuvat eri toimialoihin, uravaihtoehtoihin ja saavat inspiraatiota uratarinoista. Vierailut painottuvat erityisesti Työpaketti 1:n ja 2:n teemoihin liittyviin aloihin. Lisäksi toteutetaan verkoston tilaamia pienimuotoisia tehtäväksiantoja TP1 ja TP2 teemoista, jotka tarjoavat osallistujille käytännön kokemusta ja kehittävät ongelmanratkaisutaitoa ja Yrittäjyydestä kiinnostuneille osallistujille tarjotaan henkilökohtaista ohjausta ja kumppaneiden tukea yritystoiminnan suunnitteluun, varmistaen rinnalla kulkeva tuki oman urapolun rakentamiseen.

Ennen ja jälkeen hankkeen toteutettavat kyselyt selvittävät, kuinka moni osallistuja on saanut konkreettisia työelämäkontakteja, kehittänyt minäpystyvyyttään ja selkeyttänyt urapolkuaan. Verkostojen kanssa toteutettujen tehtäväksientojen, yhteistyöprojektien, sekä erilaisten vierailujen vaikuttavuutta mitataan tehtyjen toimeksiantojen määrällä sekä osallistujien kokemuksilla.

Työpaketit 1, 2 ja 3 muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, jossa luontolähtöinen toiminta, kansalaistaitojen vahvistaminen ja työelämään ohjaaminen tukevat osallistujien hyvinvointia, osaamista ja työllistymistä sekä vahvistavat minäpystyvyyttä. Luontolähtöinen toiminta edistää kokonaisvaltaista hyvinvointia. Kansalaistaitojen kehittäminen parantaa osallistujien arjenhallintaa, osaamista ja resilienssiä. Työelämään ohjaaminen puolestaan tarjoaa koulutusten, työpajojen sekä koulutus- ja yritys yhteistyön kautta uusia näkökulmia ja väyliä työllistyä tai löytää oma opintopolku. Yhdessä nämä toiminnot muodostavat vaikuttavan prosessin osallistujien hyvinvoinnin ja työllistymisen edistämiseksi.

Lisätietoja hakemuksesta

KOHDERYHMÄ

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat Mikkelin alueen haavoittuvassa vaiheessa olevat, työkykyiset 16–35-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset (70% miehiä ja 30% naisia), kuten nivelvaiheessa olevat, työttömät ja työelämän ulkopuolella olevat ja yksinäisyyttä kokevat henkilöt.

INDIKAATTORIT

Hankkeeseen arvioidaan osallistuvan 65 osallistujaa, joista 37 on työttömiä, 13 koulutuksessa olevia, 8 työssä olevia ja 7 työmarkkinoiden ulkopuolella.

Tavoitteena on, että hankkeen toimenpiteiden ansioista 4 ryhtyy työnhakuun, 6 sijoittuu koulutukseen ja 2 työelämään.

KUMPPANUUDET

Hankehakemuksen liitteenä on toimitettu yhteistyösopimukset seuraavien tahojen kanssa: Etelä-Savon hyvinvointialue ELOISA:n työpajat, Mikkelin 4H -yhdistys, Mikkelin URSA ry, Mikkelin Melojat ry, Viola ry/Miesten asema.

RAHOITUS

Mikkelin kaupunki osoittaa hankkeelle ulkopuolista kuntarahoitusta maksimissaan 10 % eli yhteensä 26 310 € vuosina 2025–2027 mikäli hankerahoitus toteutuu haetun suuruisena (sopimus hakemuksen liitteenä).

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Mikkeli

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	188 753	188 753	
Flat rate 40 % kehittäminen	75 500	75 500	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	264 253	264 253	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	211 403	211 403	80,00
2 Omarahoitus: Yksityinen rahoitus	26 539	26 539	10,04
3 Kuntarahoitus	26 311	26 311	9,96
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	264 253	264 253	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke sopii Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman erityistavoitteeseen 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen ja toteuttaa kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen periaatteita.

Hankkeessa toteutetaan eri syistä haavoittuvassa asemassa oleville 16-35 -vuotiailla nuorille ja nuorille aikuisille suunnattua luonto- ja teknologiapainotteista ja kansalaistaitoja vahvistavaa ryhmämuotoista toimintaa sekä yksilöllistä ohjausta. Ohjelman tavoitteiden mukaisesti hankkeen toimenpiteillä lisätään kohderyhmään kuuluvien hyvinvointia sekä työ- ja toimintakykyä.

Kohderyhmän voimavaroja vahvistamalla pyritään parantamaan hankkeeseen osallistuvien elämäntilannetta, lisäämään yhteisöllisyyttä ja osallisuutta ja edelleen löytämään heille sopivia koulutus- ja urapolkuja. Luonto- ja teknologiapainotteinen näkökulma toiminnan sisällöissä tuo uutuusarvoa kohderyhmälle suunnattuihin toimintoihin alueella. Kumppanuuksien kautta hankkeessa luotavat toimintamallit ovat levitettävissä hankkeen kanssa yhteistyötä tekevien toimijoiden käyttöön.

Pisteet: 35/57

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 2.4.2025

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalveluiden rahoituskokous 7.5.2025

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 17.6.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä